BẢN TIN Xứ Bưởi

Sợi dây nối kết quý đồng hương Biên Hòa tại hải ngoại

Số Đặc Biệt TẤT NIÊN - Dec 31, 2010

Chủ Nhiệm:
Dương Minh Chấn

Với Sự Cộng Tác Của:
Lữ Công Tâm – Nguyễn Hữu Hạnh – Võ Thị Ngọc Dung – Mai Trọng Ngãi - Đỗ Hữu Phương – Kiều Oanh Trịnh - Nguyễn Minh Châu – Người Biên Hòa – Châu Chương Thành - Nguyễn Hàn Lâm – Nguyên Nhung – Châu Mỹ Quế

Tòa Soạn:
9340 Bolsa Ave. – Westminster, CA 92683
Email:
Aihuubienhoa@gmail.com
Điện Thoại:
(714) 891-8953 & (661) 369-3243
Website:
http:www.aihuubienhoa.com

THƯ TÒA SOẠN ….

Thời gian thấm thoát trôi qua, năm mới lại đến, nhớ lại mới ngày nào đây buổi họp mặt đông đảo đồng hương Biên Hòa trong tình tương thân tương ái vậy mà đã một năm. Ngày 31 tháng 1năm 2010 Cuốn Đặc San Xuân Canh Dần đã vinh danh và tưởng nhớ Cố Đại Tướng Đỗ Cao Trí, một tướng lãnh tài ba đã đem lại niềm hãnh diện cho con dân Xứ Bưởi. Ngày 23 tháng 1 năm 2011 tới đây Cuốn Đặc San Xuân Tân Mão sẽ được phát hành để tưởng nhớ công ơn của một nhà văn xuất thân từ quận Tân Uyên, đó là nhà văn Bình Nguyên Lộc, ông đã mất đi nhưng còn lưu lại cho hậu thế hàng trăm tác phẩm gồm chuyện dài và chuyện ngắn.

12 tháng trôi qua, 11 Bản Tin Xứ Bưởi đã được trao đến tay đồng hương Biên Hòa xa xôi như Luân Đôn, Paris Pháp quốc, Na Uy, Ý, Đức, Canada, đến tận Úc Châu và đã được đồng hương hân hoan đón nhận. Trong 12 tháng, anh chị em trong Ban Chấp Hành đã đến chung vui chia sẻ những niềm vui của các đồng hương có con em thành đạt trên bước đường học vấn. Anh chị em cũng bùi ngùi, cảm động, thương tiếc những người bạn nối khố thuở học trò thân thương, hay các bậc sinh thành, hay những người vợ, người chồng của đồng hương đã vĩnh viễn ra đi. Khổ cực nhiều, gian nan cũng không ít nhưng với lòng quyết tâm, nhất là sự đoàn kết một lòng, Hội Ái Hữu Biên Hòa California trên đà phát triển, nhất là được sự quan tâm, lòng ưu ái, tín nhiệm của đồng hương dành cho chúng tôi, đó là phần thưởng rất quý báu.Trong công việc khó sao tránh được sự sơ xuất, vấp phải những lỗi lầm, va vấp về mặt tình cảm, chúng tôi chân thành xin lỗi và chấp nhận lỗi về phần mình, xin quý đồng hương, quý thân hữu rộng lòng bỏ qua và thứ lỗi cho, để chúng ta cùng nhau xây dựng Hội Ái Hữu Biên Hòa California một ngày một đoàn kết và vững mạnh hơn. Chúng tôi, chân thành tri ân các anh chị em, các thân hữu đã đóng góp bài vở cho Bản Tin Xứ Bưởi ngày càng phong phú. Chúng tôi không quên tri ân các vị Mạnh Thường Quân đã yểm trợ tài chánh để cho chúng tôi có cơ hội, điều kiện làm tròn nhiệm vụ mà đồng hương giao phó cho chúng tôi trong thời gian qua .

Noel đã qua Tết Dương Lịch sắp đến và trước thềm năm mới, Xuân Tân Mão, Ban Giám Sát, Ban Cố Vấn, Ban Chấp Hành Hội Ái Hữu Biên Hòa trân trọng kính chúc quý đồng hương, quý thân hữu được hưởng một năm tràn đầy sức khỏe, phát tài phát lộc, buôn may bán đắt ,con cháu thành công trên bước đường học vấn, các bạn trẻ tìm được ý trung nhân như mộng tưởng, gia đình hạnh phúc, tất cả đều được vạn sự như ý. Chúng tôi hân hoan chào đón quý vị trong ngày 23 tháng 1 năm 2011, buổi Họp Mặt Tất Niên và Đón Mừng Năm Mới tại nhà hàng Emerald Bay Nam California.

Dẫu ai đi North về South,
Hăm ba (23) Tháng một (1) rủ nhau mà về.
Dù ai bận rộn trăm bề
Tất Niên Xứ Bưởi nhớ về chung vui …

Ban Biên Tập

HAPPY BIRTHDAY
CHÚC MỪNG SINH NHẬT

January 01

Ban Biên Tập
Bản Tin Xứ Bưởi kính chúc:

Bà Đại Tá
NGUYỄN VĂN THÀNH

Một sinh nhật với thật nhiều niềm vui và sức khỏe.
Chúc mừng !!! Chúc mừng!!!

HAPPY BIRTHDAY
CHÚC MỪNG SINH NHẬT

January 22

Ban Biên Tập
Bản Tin Xứ Bưởi kính chúc:

Ông NGUYỄN NGỌC

Một sinh nhật với thật nhiều niềm vui và sức khỏe.
Chúc mừng !!! Chúc mừng!!!

THƯ MỜI

"Tất Niên Xứ Bưởi"

Kính thưa các bậc trưởng thượng, quý đồng hương Biên Hòa và quý thân hữu. Để tạo dịp cho quý đồng hương và thân hữu gặp gỡ hàn huyên tâm sự, cùng nhớ về quê hương Xứ Bưởi trong Mùa Xuân Mới, Hội Ái Hữu Biên Hòa California sẽ tổ chức Ngày Họp Mặt vào lúc ***10 giờ sáng ngày 23 tháng 01 năm 2011*** *(nhằm ngày 20 tháng Chạp năm Canh Dần)* tại:

Nhà Hàng **Emerald Bay**
5015 W. Edinger Ave.
Santa Ana, CA 92704

Trân trọng kính mời quý đồng hương Biên Hòa và thân hữu cùng tham dự Tiệc Tất Niên với đại gia đình Biên Hòa. Để tiện bề sắp xếp, xin quý đồng hương và thân hữu ghi danh qua các vị và điện thoại như sau:

Chị Hoàng Sĩ Cư	(858) 429-8182
Anh Lữ Công Tâm	(714) 651-9160
Anh Nguyễn Hữu Hạnh	(714) 725-6491
Chị Lê Thị Hường	(626) 334-6342

Trân trọng,

Hội Ái Hữu Biên Hòa California

Mời đón đọc … Mời đón đọc … Mời đón đọc …

Đặc San XUÂN TÂN MÃO. Tràn ngập bài vở hay, vui, lạ, đẹp do Hội Ái Hữu Biên Hòa California biên soạn và phát hành nhân dịp Họp Mặt Tất Niên tại miền Nam Cali ngày 23 tháng 1 năm 2011.

Mười Thương

Một *thương ánh mắt nai vàng,*
Phút đầu gặp gỡ , ngỡ ngàng vào yêu.
Hai *thương vóc dáng mỹ miều,*
Bờ vai tóc xõa yêu kiều làm sao.
Ba *yêu tiếng nói ngọt ngào,*
Giọng cà phê sữa len vào tim anh.
Bốn *thương chớp mắt long lanh,*
Ngây thơ vô (... số) tội, mong manh cuộc tình.
Năm *thương nét chữ đoan trinh,*
Gởi niềm tâm sự cho mình nao nao.
Sáu *thương da mịn thế nào,*
Gấm nhung hờn dỗi, lụa đào hờn ghen.
Bảy *thương giọt nước mắt hiền,*
Để môi anh ướt trên viền mắt em.
Mỗi lần em nũng em ghen,
Bàn tay huyền diệu anh ven giải mềm.
Tám *thương vì tại em thèm,*
Hai làn môi mọng, bên rèm ái ân.
Chín *thương năm ngón thiên thần,*
Nõn nà dáng ngọc, tuyệt trần tóc mây.
Men tình chưa uống đã say,
Mười *thương anh để mỗi ngày nhớ … em …*

Duy Tường

Thơ Vui …

Đàn bà như cái Cellphone
Mơ ơi là Mợ
Cellphone hởi Cellphone
T.T.

Đàn bà như cái cellphone,
Bấm vô cái nút, nó thì la lên.
Đàn bà cũng có nhiều "Kênh"
Phỏng–sông đặc kín, rên lên hù hù
Nút thì đụng đến đi tù,
Nút thì đụng đến bị mù mắt luôn.
Dù cho tiền ức bạc muôn,
Có nút đụng đến thì buồn thiên thu.
Ngày nay cả đến Thầy tu,
Đi đâu cũng có cái A-Lu trong túi quần.
Pin thì phải sạc hàng tuần,
Nếu mà không sạc coi chừng nó la.
Sạc hoài thì chắc chết cha,
Có ngày ra bãi tha ma mà nằm.
Xài phone chớ có lầm bầm,
Đang đêm nằm ngũ nó thì la lên.
Đêm nào pin hết thì hên,
Pin mà mới sạc nó rền lỗ tai.
Cuộc đời đau khổ lắm thay,
Ban đêm là Mợ, ban ngày là phone….

CÂU ĐỐI TRONG NGÀY TẾT

Sách xưa có kể phong tục của người dân Bách Việt, trong ngày Tết Nguyên Đán theo bùa gỗ có hình hai vị thần; Thần Đồ và Uất Lũy treo hai bên cửa ngõ. Đó là hai vị thần sống dưới gốc cây đào lớn dưới núi Độ Sóc chuyên cai quản đàn quỷ, hễ quỷ nào "phá rào" đi làm hại dân thì thần hóa phép trừ đi. Sau nầy, việc treo bùa gỗ "đào phù" được thay bằng câu đối hai bên cửa. Đời sống khấm khá dần, mỗi người, tùy hoàn cảnh, gửi gấm vào câu đối những ý tứ, những niềm vui cùng ước vọng vào năm mới đang đến.

Vào thế kỷ thứ 15, thú chơi câu đối Tết đã trở nên phổ biến khắp kinh kỳ, từ dinh thự của quan lại tới các tư gia, đâu đâu cũng treo câu đối Tết. Lại có cả câu đối nói về nghề nghiệp dán ở cửa hàng, cửa hiệu. Tương truyền, vào một năm nọ, sắp tới giao thừa, vua Lê Thánh Tông ra phố phường xem dân ăn Tết, vua thấy một nhà không treo câu đối, vua vào hỏi, biết đó là nhà một người thợ nhuộm góa vợ, con trai đi vắng, vua bèn lấy giấy bút và viết:

Thiên hạ thanh hoàng giai ngã thủ *(Xanh vàng thiên hạ đều tay tớ)*

Triều đình chu tử tổng ngõ gia *(Đỏ tía triều đình tự cửa ta).*

Theo tục lệ, hàng năm cứ đến đầu tháng chạp, các thầy Đồ, khăn đống áo dài chỉnh tề, ngồi viết câu đối tại những nơi đông người qua lại trong thủ đô Sài Gòn hay các tỉnh. Song song với việc mua sắm hàng Tết, dựng cây nêu, người ta không quên mua vài ba quả cau, bịch trà tới xin câu đối thầy Đồ. Bài thơ Ông Đồ của Vũ Đình Liên viết năm 1936:

Mỗi năm hoa đào nở
Lại thấy ông đồ già
Bày mực tàu giấy đỏ
Bên phố đông người qua

Làm câu đối, thách họa đối, chơi câu đối…là hình thức sinh hoạt đặc biệt của dân tộc ta, thể hiện trí thông minh, tài ứng đối sinh động trong mọi tình huống của người ra vế và người đối. Câu đối là một nghệ thuật văn chương ngắn gọn, xúc tích. Đối ngẫu vốn là thói quen của người phương Đông xưa thường dùng để thử tài uyên bác của nhau trong những áng văn chương. Xuân về, Tết đến, câu đối lại càng không thể thiếu trong niềm vui chào đón năm mới, gọi là tống cựu nghinh tân của gia đình Việt Nam.

Câu đối được làm bằng nhiều chất liệu: Có loại sơn son thếp vàng để sử dụng lâu dài, có loại bằng giấy hồng đơn gọi là liễn…để dễ thay đổi theo từng năm. Trong ngày Tết, câu đối được treo từ ngoài cổng đến trong nhà, nhất là những nơi thờ phượng để tỏ lòng biết ơn của con cháu đối với Tổ Tiên. Đa số câu đối treo trước bàn thờ Tổ Tiên thường viết:

Hiếu tử, từ tôn, vạn đại như kiến, *(Con hiếu, cháu hiền, muôn năm vẫn còn thấy có)*

Tổ tông, công đức bách thế bất thiên *(Công đức Tổ Tiên trăm đời không đổi dời).*

Hoặc:

Tuế hữu tứ thời xuân tại thủ, *(năm có bốn mùa, mở đầu bằng mùa xuân)*

Nhân ư bách hạnh hiếu vi tiên *(người ta có trăm tính, nhưng tính hiếu thảo là cần trước hết).*

Mỗi câu đối đều có hai vế, số chữ bằng nhau, ý nghĩa và luật bằng trắc đối chọi hoặc tương hợp. Câu đối còn thể hiện những cảm nhận sâu sắc về thiên nhiên và đời sống xã hội, về năm mới và mùa xuân, về các đạo lý cùng những quan niệm đẹp, cầu chúc mọi sự như ý. Do đó, ngày Tết ở hai cột ngoài cổng, người ta cũng thường dán câu đối:

Yến báo trung xuân hỉ *(chim yến kêu, báo tin mừng ngoài cửa)*

Oanh ca đại địa xuân *(chim oanh hót, mùa xuân đến khắp mặt đất).*

Hoặc:

Môn đa khách đáo, thiên tài đáo *(Cửa nhiều khách đến, người tài đến)*

Gia hữu nhân lai, vạn vật lai *(Nhà có người vào, lắm vật vào).*

Nhiều nhà trước cửa có vườn hoa, gian nhà thụt vào phía trong nhìn ra vườn hoa, chủ nhân dán câu đối:

Sơn thủy thanh cao, xuân bất tận,

Thần tiên lạc thú, cảnh trường xuân.

Những câu đối Tết thường mang ý nghĩa Tết và Xuân:

Tân niên hạnh phúc, bình an tiến,

Xuân nhật vinh hoa, phú quí lai.

Nhiều khi câu đối dán Tết cũng là câu đối Nôm:

Ngoài cửa mừng xuân, nghênh ngủ phúc,
Trong nhà chúc tết, hưởng tam đa.

Có những câu đối rất hay của những danh nhân, thi sĩ thời cận đại:

Hồ Xuân Hương:

Tối ba mươi khép cánh càn khôn, nít chặt lại kẻo ma vương đưa quỷ tới,
Sáng mồng một lỏng then tạo hóa, mở toang ra cho thiếu nữ rước xuân vào.

Nguyễn Công Trứ:

Tối ba mươi, nợ hỏi tịt mù, co cẳng đạp thằng bần ra cửa,
Sáng mồng một, rượu say túy lúy, giơ tay bồng ông phúc vào nhà.

Chọc trời ngất một cây nêu, hết tối ba mươi, gì cũng hết
Vang đất đùng ba tiếng pháo, rạng ngày mùng một thế là xuân.

Trần Tế Xương:

Thịt mở, dưa hành, câu đối đỏ
Cây nêu, tràng pháo, bánh chưng xanh…

Đì đẹt, ngoài sân, tràng pháo chuột
Lập lòe trên vách, bức tranh gà.

Thiên hạ xám rồi còn đốt pháo
Nhân tình bạc thế, lại bôi vôi.

Nguyễn Khuyến:

Tết đến rượu ngon đưa mấy chén,
Xuân về cầm bút thử vài trang.

Nhân nói chuyện câu đối ngày Tết, xin kể một số giai thoại mang biểu trưng để chúng ta nghiền ngẫm cái sâu lắng, chua cay độc đáo đáng tự hào của người xưa còn truyền lại nhằm dạy dỗ đời sau: Vua Duy Tân làm vua từ 1907-1914, bị Pháp truất phế vì bàn mật vụ chống Pháp, bị đày ra đảo Reunion. Truyền rằng có một tên quan Pháp, thông thạo chữ Hán và Nôm cùng dự tiệc chung. Lúc hơi men chếnh choáng hắn ra một vế đối nhằm thử tài vua với giọng điệu ngạo mạn đầy xấc xược:

Rút ruột Vua, tam phân thiên hạ.

(Ý ám chỉ Pháp đô hộ chia nước ta thành 3 kỳ: Bắc, Trung, Nam).

Tên nầy chưa kịp đắc ý, vua Duy Tân ứng khẩu đáp ngay:

Chặt đầu Tây, tứ hải giai huynh.

(Nếu giết hết bọn Tây xâm lược thì bốn biển xum họp một nhà).

Nghe xong tên nầy thẹn thùng, ngồi im thin thít.

Rất nhiều câu đối Tết của các văn gia, thi bá từ xưa đến nay không sao kể xiết, xin trích dẫn vài câu mang tính khái quát, biểu trưng của sức sống mãnh liệt vừa nổi trội, vừa hài hòa làm tươi sáng không khí Tết, tạo cảm giác ấm áp mùa xuân. Xin mượn hai câu đối của bà Huyện Thanh Quan, một nữ sĩ đoan trang, ý nhị để kết thúc bài viết sưu tầm nầy:

Duyên với văn chương nên dán chữ,
Nợ gì trời đất phải trồng nêu.

đỗhữuphương

MẠNH THƯỜNG QUÂN

Từ khi sống trên đất khách quê người, nhất là những năm gần đây, chúng ta thường thấy đăng trên báo, nghe đài phát thanh, hay trực tiếp ngay tại những buổi họp của các hội đoàn, các cơ quan từ thiện, chúng ta nghe những lời kêu gọi giúp đỡ tài chánh của các Mạnh Thường Quân. Như vậy, Mạnh Thường Quân là ai?

Mạnh Thường Quân là con vua nước Tề thời Chiến Quốc, họ Điền, tên Văn, làm tướng nước Tề, có tiếng là người nghĩa hiệp. Mạnh Thường Quân là người thẳng tính, thích điều phải, hay giúp người hèn yếu, chống lại kẻ cường quyền. Mạnh Thường Quân là một người rất giàu có, thường hay giúp đỡ người nghèo, cho những người túng thiếu vay mượn. Mạnh Thường Quân là một người đức độ, một gương sáng, được truyền cho hậu thế. Trong quốc sách có ghi lại câu chuyện:

"Mạnh Thường Quân là nhà giàu cho vay mượn nhiều. Một hôm sai Phùng Huyên sang đất Tiết đòi nợ. Lúc sắp đi, Phùng Huyên hỏi:

- **Tiền nợ thu được có định mua gì về không?**

Mạnh Thường Quân nói:

- **Ngươi xem trong nhà ta còn thiếu thứ gì, thì mua.**

Khi đến đất Tiết, Phùng Huyên cho gọi dân lại bảo rằng:

- **Các người công nợ bao nhiêu, Thường Quân điều cho cả. Rồi đem văn tự ra đốt sạch.**

Lúc về, Phùng Huyên thưa với Mạnh Thường Quân rằng:

- **Nhà tướng công châu báu đầy kho, chó ngựa đầy chuồng, người đẹp đầy nhà, không còn thiếu gì nữa. Chỉ còn thiếu một cái "nghĩa", tôi trộm phép vì tướng công đã mua về. Mạnh Thường Quân nghe nói thế, cũng không hỏi gì đến tiền nữa.**

Sau nầy Mạnh Thường Quân bãi quan về ở đất Tiết, dân đất Tiết nhớ đến ơn xưa, ra đón rước đầy đường, Mạnh Thường Quân bấy giờ mới ngoảnh lại bảo Phùng Huyên rằng:

- **Trước tiên sinh vì tôi mua "nghĩa", nghĩa ấy ngày nay tôi mới trông thấy".**

Của là trọng, mà nghĩa lại đáng trọng hơn. Vì của có khi hết, chứ nghĩa còn mãi mãi. Người ta ở đời, lúc đã giầu có, thường cứ hay vơ vét gian tham, tưởng như thế là được lâu dài, bền chặt. Nhưng ta nên hiểu cái lẽ "tài vi oán phủ", nghĩa là của, là cái kho oán, lắm khi chỉ vì lắm của mà gây nên những chuyện làm cho thiên hạ bất bình, ghét bỏ, thù oán, ghen hờn. Cho nên người ta lúc giầu có, cũng nên ăn ở làm sao mua chuộc lấy chút "nghĩa" để phòng khi suy biến, còn có chốn nương nhờ. Việc nghĩa tức là việc phải, việc nghĩa tức là việc từ thiện, việc nghĩa tức là việc ích chung, việc nghĩa tức là việc công bình ơn đức, chỉ có việc nghĩa dễ thấm lòng người và làm cho người nhớ dai mà thôi.

Hội Ái Hữu Biên Hòa chúng ta không phải chỉ có một Mạnh Thường Quân, mà có hàng trăm Mạnh Thường Quân giúp đỡ cho Hội để được sống và được phát triển mạnh. Mạnh Thường Quân trên các phương diện: Tài chánh, thơ, văn và những hy sinh về công sức cùng thì giờ … để hàng tháng Bản Tin Xứ Bưởi được phát hành 1000 số, gửi đến nơi cư ngụ quí đồng hương Biên Hòa. Hội Ái Hữu Biên Hòa chắc chắn chân thành cám ơn tất cả quí Mạnh Thường Quân.

Ngày 23 tháng 1 năm 2011 là ngày Họp Mặt Tất Niên & Tân Niên, đồng hương Biên Hòa trên toàn thế giới tại miền Nam California. Tờ Đặc San Xuân Tân Mão dịp này cũng sẽ được phát hành. Kính mời quí đồng hương khắp nơi về tham dự đông đảo.

Người Biên Hòa

PHÂN ƯU

Nhận được tin buồn, bào huynh ĐH **Trần Minh Đức**, thân phụ ĐH **Trần Thu Cúc**, và là gia phụ ĐH **Nguyễn Thị Hồng**;

Cụ Ông **TRẦN MINH HẢI**

Từ trần ngày 14/12/2010
(Nhằm mùng 9 tháng 11 năm Canh Dần)
Tại Biên Hòa Việt Nam

Hưởng thọ 91 tuổi.

Hội Ái Hữu Biên Hòa California, đồng hương và thân hữu khắp nơi đồng thành kính phân ưu đến gia đình quý đồng hương Trần Minh Đức, Trần Thu Cúc và Nguyễn Thị Hồng cùng tang quyến. Nguyện cầu hương linh **Cụ Ông Trần Minh Hải** sớm an nhàn nơi cõi Phật.

Hội Ái Hữu Biên Hòa California

Thằng Tiếu

Lê Văn

Cuộc triệt thoái Quảng Trị, nghĩa là bỏ Hương Điền, Phong Điền, Triệu Phong để lui binh về bãi biển Thuận An. Sau đó tàu Hải Quân sẽ bốc chúng tôi đổ xuống Đà Nẵng, tái phối trí và phản công tái chiếm lại vùng đất mà các đơn vị Nhảy Dù, Biệt Động Quân, Sư Đoàn 1 Bộ Binh và Thủy Quân Lục Chiến đã đổ không biết bao nhiêu xương máu vào năm 1972. Lui binh có thể là thua cho nên tinh thần người lính dao động rất nhiều, hỗn loạn và vô trật tự. Cũng may các sĩ quan cấp trung đội trưởng còn nguyên vẹn cho nên cũng không đến nỗi. Những ngày đầu tiên, địch chưa xuất hiện cho nên việc vận chuyển tương đối thuận lợi, từng đại đội trật tự xuống bãi và được bốc về Đà Nẵng. Tiểu Đoàn 5 TQLC của chúng tôi chỉ còn 2 đại đội duy nhất cùng với một số đơn vị bạn. Lúc này địch bôn tập về bãi biển, các khẩu đại bác 130 ly với tầm bắn 30 km đã làm chùn bước các tàu Hải Quân, họ chỉ đậu thiệt xa ngoài tầm bắn của đại bác, cả đoàn quân như con cá nằm trong rọ chờ chết. Tôi gọi thằng Tiếu, đệ tử trung thành từ khi tôi còn là gã Chuẩn Úy măng sữa.

- Mày nên kiếm đường thoát thân đi, không sớm thì muộn đơn vị mình sẽ tan hàng tại chỗ này.

- Em lính lác không cần, quan trọng là ông thầy, sĩ quan tụi nó không tha cho đâu.

- Biết là vậy, trung đội mình còn nguyên, tao là người chỉ huy, đâu có thể bỏ anh em đi được.

- Tình trạng rối ren như vầy ông có bỏ đi chẳng có ai mà biết. Em và ông thầy kiếm đường vọt nghe?

- Bằng cách nào? Tôi nhìn nó với vẻ ngạc nhiên.

- Bơi ra ngoài mấy chiếc tầu đậu ngoài kia, ông quên em là tay đi biển thiện nghệ à?

Nhìn ra khơi mênh mông sóng nước, các tàu Hải Quân chỉ còn một chấm bé tí tẹo như hạt tiêu. Sức tôi đâu có thể làm một việc kinh thiên động địa như vậy, lắc đầu tôi thở dài chán ngán:

- Xa như vậy tao e không nổi.

- Thì em dìu ông bơi được mà.

- Thôi một mình mày đi thì tốt hơn ... Tôi móc trong túi một cọc tiền, tháng lương vừa lãnh chưa tiêu một cắc, dúi vào tay nó.

- Mày đi đi, nhớ mà lo cho vợ con đàng hoàng, tu tỉnh làm ăn, bớt nhậu nhẹt quậy phá. Thầy trò mình có lẽ chia tay từ nay, khó có ngày gặp mặt ... Tôi nói với nó với vẻ bùi ngùi, thằng Tiếu rươm rướm nước mắt:

- Em nhớ ngày này và nơi đây. Nếu may mắn còn sống sót em sẽ làm tròn lời hứa với ông, còn nếu trời phật ngó lại để thầy trò xum hợp thì em sẽ bằng mọi cách trả nợ cho ông, còn nếu vợ chồng làm không nổi thì con tụi em gánh thế ... Tôi vỗ vai thằng Tiếu cười gượng an ủi:

- Khó lắm mày ơi, tao biết số phận và tương lai đã dành sẵn cho mình. Thôi mày đi đi kẻo trễ.

Đó là lần cuối cùng tôi gặp nó, lúc nào cũng cầu nguyện cho thằng Tiếu tai qua nạn khỏi để về xum hợp với gia đình vợ con.

* * *

Những năm tháng tù đày, gian nan khổ ải tưởng chừng không vượt qua nổi, cầm chắc cuộc đời mình sẽ chôn thân ở nơi núi rừng hiu quạnh hay ở xó núi hốc hẻm nào đó. Thế nhưng tôi vẫn sống, vẫn tồn tại lây lất từ trại này sang trại khác cho đến ngày ra khỏi chốn tù đày. Với danh xưng sĩ quan Ngụy tôi không tìm được việc gì ra hồn, dù đã lăn lóc qua những công việc nặng nhọc như bốc vác, sửa xe đạp, bán vé số để kiếm cơm qua ngày. Những ai đã có gia đình thì an phận nơi vùng kinh tế mới thiếu thốn nghèo đói, còn những gã độc thân như tôi thì lây lất như những kẻ ăn mày. Mãi đến khi một thằng bạn rủ tôi đi về Sông Pha tìm việc, vì nơi đó có lắm việc làm, các Hợp Tác Xã mọc lên như nấm, nó là nơi nương thân cho các hạng người như tôi và bạn bè chung cảnh ngộ mà càng dễ dàng có giấy tờ hợp lệ cho cuộc sống. Tôi bắt đầu cho cuộc sống mới với cái chân kế toán. Dĩ nhiên trong cái xứ khỉ ho cò gáy này đồng lương vừa nhét kẻ răng, nhưng với tôi đó là cái hạnh phúc nhất trong lúc này, thứ nhất không bị dòm ngó bởi các tên công an, mật vụ, thứ hai có nơi ăn chốn ngủ đàng hoàng ...

Tôi lại đại diện cho Hợp Tác Xã đi học khóa kế toán. Dĩ nhiên mấy ngài chủ nhiệm đâu có hưởn để làm cái chuyện bá láp tầm ruồng này, họ còn nhiều cái mánh ngon hơn, kiếm tiền nhiều hơn. Thế là các đấng kế toán khăn gói lên đường học thay cho mấy ngài chủ nhiệm. Ngồi chai đít cho cả hai tuần lễ, thiệt tình tôi cũng ngán lắm chứ, nhưng chén cơm manh áo cũng phải gồng. Có lẽ trong lớp học tôi là người lớn tuổi nhất. Ngồi với lớp trẻ tôi thấy mình lạc loài không giống ai cho nên mỗi khi ra chơi, cứ đứng dưới gốc cây cô đơn một mình hút thuốc cho qua giờ giải lao để vào lớp.

Tôi ngồi cuối lớp học, một mình với cái bàn rộng mênh mông, chính cái lập dị lại có cái hay, không làm phiền ai mà cũng chẳng để người khác bận tâm đến mình.Thế nhưng sự đời không như vậy.

Một hôm vào buổi sáng, tôi vào lớp đã thấy lù lù một cô gái chểm chệ trong cái bàn độc quyền của mình, rõ ràng cô này ngồi ở bàn đầu lớp học cơ mà, hôm nay sao lại trở chứng chui tọt vô chỗ tận cùng này. Đã quá quen với sự đời thay đổi, tôi phớt tỉnh như người Ăng Lê, lẵng lặng bỏ sách lên bàn. Cô gái gật đầu làm quen đoạn nói:

- Trên kia chật chội quá nên dời xuống đây. Ông có phiền gì không ạ?

- Không có gì phiền cả, ở đời muôn sự của chung, vả lại cái bàn này đâu phải của riêng tôi, cô cứ tự nhiên ... Cô gật đầu ra vẻ cám ơn rồi đặt chồng sách lên, tôi cũng thản nhiên xem như cô gái không hiện diện chỗ này. Buổi học buồn tẻ nhạt nhẽo như nước ốc, tôi cảm thấy buồn ngủ vô cùng, dù cố gượng nhưng đôi mắt cứ ríu lại, chợt có vật bỏ vào tay kèm với tiếng nói ngọt như mía lùi:

- Ông ăn viên kẹo gừng này đi cho bớt buồn ngủ.

Tôi hơi ngượng vì thái độ không nghiêm túc của mình trong giờ học, thứ hai là từ nảy giờ cô gái theo dõi sát sao mọi cử chỉ của tôi, con đường duy nhất để khỏa lấp cái kỳ cục này là gật đầu cám ơn cô ta thôi. Bỏ viên kẹo vào miệng tôi suýt nữa nhảy dựng vì cái cay của nó, nước mắt nước mũi chảy ròng ròng, đỏ mặt tía tai vì cái cay khủng khiếp của gừng dù nó đã tẩm đường.

- Chết, tôi hại ông rồi đó, quên dặn nên cắn từ từ. Xin lỗi nhiều nghe ông?

Tôi xua tay ra dấu cô đừng quan tâm, nhưng tôi cứ ho, ho mãi vì chất cay vẫn cứ lởn vởn trong cổ họng. Cô gái lấy cái khăn nhỏ xinh xắn đưa cho tôi với vẻ quan hoài, thương hại. Không biết vì cái khăn hay là sự quan tâm của cô mà cơn ho và cái cay tan biến đâu mất, tôi tỉnh như sáo sậu kể từ đó. Giờ ra chơi như thường lệ tôi đứng dưới gốc cây thọc tay túi quần hút thuốc, lặng lẽ nhìn trời nhìn đất với nỗi cô đơn ngút trời.

- Ông nghĩ gì vậy? Tôi thấy lúc nào ông cũng cô đơn lặng lẽ như cái bóng ... Quay lại, cô cũng đứng gần đó chăm chú nhìn tôi, đôi mắt to tròn với hàng mi cong vút, đôi mắt hình như đã gặp ở đâu đó thì phải, ánh mắt hồn nhiên trong sáng không bợn chút bụi trần, cô có khuôn mặt thật xinh, duyên dáng nửa nét người lớn, nửa nét thơ ngây của đứa trẻ. Sự hài hòa pha trộn làm cho cô gái có nét quyến rũ đặc biệt. Thấy tôi dòm kỹ quá, cô có thoáng ngượng ngùng, hai gò má thoáng hồng.

- Cô cũng ra đây cơ à, tôi nghĩ đáng lý nơi đây không phải là chỗ của cô.

- Sao chỗ này không phải là chỗ của tôi? Cô lập lại với vẻ ngạc nhiên ... Chỗ của nhà trường mà ông.

- Ý của tôi là khói thuốc sẽ làm cô khó chịu, chứ không phải cấm đoán cô lại đây.

- À ... Cô gật gù ra vẻ hiểu biết ... Không hề gì đâu ông, ba tôi hút thuốc như ống khói tàu còn hơn ông nữa kia, tôi chả sợ, lại thích là đàng khác, những người đàn ông hút thuốc trông có nét độc đáo.

Tôi ngạc nhiên nhìn cô với vẻ tò mò, chưa bao giờ có cô gái nào nói như vậy, ai cũng sợ khói thuốc và ghét cay đắng những gã đàn ông cầm điếu thuốc. Có lẽ cô gái hiểu cái nhìn của tôi, cô giải thích:

- Tôi thích mùi thuốc lá từ khi nghe ba nói về những tháng ngày ở Quảng Trị, ngồi trong bờ hào hoặc trên tuyến đóng quân với cái áo trấn thủ dày cộm, vẫn rét run vì cái lạnh từ dảy Trường Sơn bốc ra, ba nói lạnh từ trong xương lạnh ra, cứ mỗi lần như thế ba và ông chỉ huy cứ hút liên miên hết điếu này sang điếu khác, có khi bị bao vây trên cao điểm không còn cái gì để hút thì lấy mấy cọng cỏ làm thuốc, xé thư làm giấy. Sau này và hiện tại mỗi khi trời lạnh ba ưa ra đứng đầu hè hút thuốc một mình, có lẽ nhớ về ông chỉ huy ngày xưa một thời cùng ba xông pha ngoài chiến trường.

- Thế ba cô ngày xưa đóng ngoài đó phải không? Thế ông đi lính gì vậy?

- Vâng thưa ông, ba ở ngoài đó suốt thời gian dài, mẹ thì ở đây. Tôi không biết ba đi lính gì nhưng trông oai lắm, súng ống kè kè một bên, có tấm hình ba chụp với ông chỉ huy, thiệt tình cứ trông hai người khác xa một trời một vực, ba thì to cao như ông hộ pháp, còn ông chỉ huy thì còm cỏi yếu đuối trông thật tội nghiệp. Ấy vậy ba sợ ông ta phải phép, suốt ngày cứ ăn gậy lên đầu. Mẹ nói ngày xưa ba tôi chọc trời khuấy nước, không việc nào mà không làm chỉ trừ đi giết người, ăn giựt, ăn chịu, đánh lộn, lường gạt. Uống ba hột rượu là coi trời bằng vung, cứ về nhà là lôi mẹ ra mà chửi. Nhưng trước ông chỉ huy thì hiền như cục bột, mỗi lần ba làm điều quấy mẹ cứ lên ông chỉ huy khóc lóc kêu nài. Cứ trăm lần như một ba lại bị ông chỉ huy nạo một trận nên thân, có khi ăn gậy lên đầu ... Cô cười khúc khích ra vẻ thích thú ... Một con người còm cỏi yếu như sên lại oai ghê thế nhỉ? Tôi ao ước được trông thấy ông ta ra sao? Thế nhưng ba bảo ông chết rồi, chết ở bờ biển Thuận An hay trong trại cải tạo nào đó. Những ngày gần 30 tháng 4 ba lại thắp cho ông chỉ huy nén hương để tỏ lòng thành kính ... Cô mơ màng nhìn lên bầu trời xanh ngắt không một đám mây ... Tự dưng tôi có ý nghĩ ông ấy không chết, sống lẩn quất nơi nào đó để có ngày gặp lại ba và để cho tôi gặp mặt xem sao.

- Tại sao cô lại quan tâm đến ông chỉ huy như vậy?

Cô thoáng hồng đôi má có vẻ mắc cở:

- Tôi ... tôi ... cũng không hiểu, có lẽ ... có lẽ ... tại vì ba thôi. À. ông tên là gì nhỉ?

- Tôi tên Lam, Lê Vi Lam còn cô?

- Dạ, Tích Tường, ba và má đặt tên theo những địa danh mà ba đã đi qua chẳng hạn Như Lệ, Triệu Phong, Hải Lăng …

- Chà ... tên nghe thơ mộng quá nhỉ. Tôi không ngờ đó ...Tích Tường cắn môi thẹn thùng khẻ nói:

- Đâu có gì thơ mộng, tên xấu òm. Ông khen tôi nhiều quá rồi ... À ông từ ở đâu đến đây và làm ở Hợp Tác Xã nào vậy?

- Tôi từ Sài Gòn ra và là kế toán cho Hợp Tác Xã Đan Lát Cát Hà.

- Sao ông không ở trong đó mà ra tận ngoài này. Chắc có gì đó không hài lòng đến nỗi trôi giạt ra đây?

- Sống ở trong đó ồn ào và vô trật tự, hơn nữa cải tạo như tôi khó có việc làm nên tôi quyết định ra ngoài này vừa thay đổi không khí vừa có dịp gặp người đẹp như Tích Tường.

Câu nói của tôi khiến cô mặt đỏ như gấc chín. Nhìn đi nơi khác, Tường khẻ nói:

- Ông ba xạo, mấy cô trong Sài Gòn đẹp và văn minh, tôi làm sao sánh bằng ... À ... Hồi nảy ông nói là đi cải tạo vậy ông là sĩ quan của Quân Đội Sài Gòn. Thế học tập bao nhiêu năm ông nhỉ?

- Vâng, thiếu úy cà mèm như tôi cũng phải gần 6 năm cô ạ.

- Tội nghiệp cho ông, thế khi học tập chắc bà nhà lo lắng ghê lắm.

- Nghèo kiết xác như tôi có ma mà thèm ... Tôi thở dài ra vẻ áo nảo ... Lính tráng sống nay chết mai, chẳng có ai dại dính vào cho nên cứ phòng không chiếc bóng mãi.

Tích Tường bụm miệng cười khúc khích, tiếng cười trong veo như tiếng đàn, cô liếc mắt rõ dài:

- Chứ không phải có quá nhiều người mà ông đâm ra đắn đo chọn lựa, sĩ quan như ông có lắm người theo đuổi. Ba tôi nói ông chỉ huy có lắm cô mê mệt, xấp hàng chờ xin tình yêu. Sĩ quan như ông mà than độc thân ai mà tin.

Câu chuyện giữa tôi và cô chỉ có thế, nhưng có điều lạ cứ ra chơi là Tích Tường mon men trò chuyện với tôi, bắt kể đủ mọi chuyện cho cô nghe, hành quân ngày xưa, những tháng ngày cải tạo và thời gian hiện tại. Lúc nào cô cũng xuýt xoa câu nói "tội nghiệp cho ông"... Thời gian học cũng xong, Tích Tường có vẻ buồn buồn cô than thở:

- Vắng ông tôi cảm thấy buồn, biết bao giờ mới gặp lại.

- Thì cô sẽ có bạn mới thôi, biết đâu anh ta còn khối chuyện hứng thú hơn tôi.

Tích Tường thở dài buồn bã:

- Chẳng có ai đâu ông ơi, tôi không thích người nào hết. Họ nói tôi lập dị, quan niệm cổ hủ và kỳ cục. Từ nhỏ tôi đã thấy chiến tranh, đã thấy cái chết của những người lính, ba là lính cũng sống trong thời kỳ đó. Chính ông đã ảnh hưởng suốt quảng đời thơ ấu của tôi, cho nên nhận định và cái nhìn thuộc về những người của thế hệ đó, bạn bè xung quanh làm sao hiểu được điều đó. Những chàng trai hiện tại chỉ có cái vỏ chứ bên trong rỗng toét sa đọa và vô đạo đức, họ theo đuổi tôi chỉ vì nhan sắc khi chiếm đoạt rồi liệu họ còn tưng tiu hay vất bỏ như miếng giẻ rách ... Tôi nhìn cô mà kinh ngạc, không ngờ một cô gái sống nơi khỉ ho cò gáy mà có lý luận sắc bén và thực tế như vậy, bất giác tôi đâm ra kính phục Tích Tường ... Cô lại tiếp tục nói:

- Nếu tôi lập gia đình thì chỉ với những người của thế hệ đó, ít ra khi người nói cái gì đó tôi hiểu được và ngược lại ... Cô ngừng lại giây lâu rồi nhìn tôi chăm chú:

- Hôm nào rảnh ông ghé nhà tôi một tí, ba tôi rất thích những người đã từng phục vụ trong quân đội như ông, nhất là sĩ quan. Có ông nhất định ba sẽ vui vì có người tâm tình.

- Tôi cũng chưa tính được cô ạ, nhưng nhất định một ngày nào đó sẽ thăm.

- Ông có chắc như vậy không? Hứa đi tôi chờ.

- Hứa mà, tin tôi đi. Chắc chắn sẽ đến thăm cô và ba má của cô ... Ánh mắt Tích Tường thoáng vẻ vui mừng, cô hí hoáy viết địa chỉ và ân cần dặn dò:

- Nhớ nghe ông, đã nói thì phải giữ lời đó.

Buổi mãn khóa học tôi không đến dự, phần làm biếng, phần không thoải mái với lớp trẻ hiện tại tôi về thằng Hợp Tác Xã ngay buổi chiều hôm đó. Nhưng chắc chắn có người trông đợi tôi trong hội trường hôm ấy, cô sẽ buồn vì tôi không có bên cạnh để kể những câu chuyện ngày trước.

Việc đời không đơn giản, gã chủ nhiệm có ý định thay tôi để đưa người cháu họ vào, có như vậy công việc làm ăn mờ ám dễ dàng hơn. Không cần phải chờ đến đuổi việc, tôi nói thẳng vào mặt gã chủ nhiệm:

- Kể từ ngày mai, tôi xin nghỉ việc ông tìm người thay thế.

Sáng hôm đó tôi thu xếp đồ đạc bỏ vào túi xách lẵng lặng bước ra đường. Ngạc nhiên đến lặng người, Tích Tường đứng bên cạnh chiếc xe Honda đỏ, cô chăm chú nhìn tôi với vẻ thương xót. Gật nhẹ đầu chào cô tôi cười gượng:

- Ủa, sao Tích Tường lại ở đây. Có chuyện gì không?

Không trả lời, cô đỡ cái túi trên tay của tôi nói nhẹ:

- Thôi mình đi, nơi đây chẳng có gì cho ông lưu luyến cả. Bọn họ toàn một giuộc như nhau.

- Nhưng Tích Tường đưa tôi đi đâu đây?... Cô cười nhỏ lườm tôi một cái rõ dài:

- Đó thấy chưa, ông hứa với tôi thế nào mà bây giờ lại quên à.

Tôi im lặng cứ để cho cô làm gì thì làm. Xe vòng vèo đi qua các con đường vắng vẻ rồi đi về hướng biển, bởi vì tôi ngửi mùi mằn mặn của biển, con đường cát thật vắng, hàng phi lao vi vu trong gió âm thanh buồn buồn dễ chịu.

- Ông nói gì cho tôi nghe đi, sao im lặng mãi thế?

- Sao Tích Tường biết tôi ở đó mà tìm?

- Hôm mãn khóa, tôi chờ ông mãi mà không thấy nên tìm trong danh sách các Hợp Tác Xã, nên biết địa chỉ chỗ ông ở. Ông học giỏi thật, đứng đầu lớp. Ông giáo gọi khản cổ mà chẳng có người

nhận. Tôi đành phải nhận thế.

- Cũng may Tích Tường đến đúng lúc, nếu trễ nửa tiếng chắc chúng ta khó mà gặp nhau.

- Ông biết không, tối qua tôi không ngủ được, cứ trằn trọc mãi. Có gì thôi thúc mau mau đến với ông kẻo trễ. Thế là tờ mờ sáng tôi đi ngay, ba má ngạc nhiên không ít mà tôi cũng chẳng hiểu tại sao như vậy.

Rẽ vào con đường nhỏ cô nói khẻ:

- Tới nhà tôi rồi đó.

Dựng xe trước cửa, Tích Tường gỏ cửa, người đàn ông to như hộ pháp xuất hiện, ông ta dơ tay che mắt vì ánh mặt trời miệng cằn nhằn:

- Con bé này thiệt tình quá quắt.

Tôi nhìn người đàn ông to lớn trước mặt có nét quen quen của ngày xưa, hình như là ... đúng là nó.

- Tiếu, mày đó phải không?

Tích Tường và người đàn ông to lớn cùng quay lại nhìn về phía tôi, anh ta dè dặt hỏi:

- Ông là ai mà biết tên tôi?....Tích Tường dơ tay ôm ngực lùi lại, vẻ mặt thoáng nét lạ lùng. Chợt người đàn ông nhảy bổ về phía tôi lắp bắp nói:

- Ông thầy ... ông thầy đó phải không?

- Ừ ... Tiếu phải không?

Nó ôm tôi trong cánh tay hộ pháp nước mắt ràn rụa, tôi cũng không hơn gì dù cố cưỡng lại nhưng nước mắt cứ ứa ra. Tình thầy trò sau bao năm xa cách tưởng chừng như không giờ gặp lại, thế nhưng quả đất vẫn tròn, mà gặp nhau trường hợp không ai định sẵn trước. Bửa ăn tối hôm đó thật là vui và ấm cúng, Tích Tường ngồi kế bên chăm chút từng miếng ăn cho tôi, cô mặc áo vải bông ngắn tay bình dị như những người dân biển, nom cô thật khỏe mạnh nhất là cánh tay thon thả nhưng rắn chắc, tôi nói đùa:

- Thế cô nom tôi có ác sát hung thần không nào? Còm nhom và ốm yếu như con sên.

- Quả thật tôi thấy ông chả có vẻ gì là người chỉ huy cả, gầy trơ xương gió thổi cũng bay, ấy vậy coi cả chừng ấy con người trong đơn vị ... Cô tủm tỉm cười ra vẻ không tin con người của tôi đã một thời là con gà đá của Đại Đội 4.Tiếu cười ha hả:

- Ông thầy của ba không phải là loại xoàng đâu, đừng trông bề ngoài mà lầm chết. Bá ban đủ nghệ, lắm cô điêu đứng vì ổng. Ba chưa hề ngán ai, sợ ai thế nhưng phải co đầu thụt cổ trước ông thầy này. Con còn bé lắm sự đời chưa thấu cho nên nhận xét hời hợt, sống trên đời chỉ quý nhau ở cái tình. Chính vì chữ này mà ba và má tôn kính ông chỉ huy như thần như thánh.

- Ba con nói đúng đó... Kim, vợ thằng Tiếu xen vào ... Nhìn ông thầy, ai tin rằng ông dám liều mạng vào chỗ chết mang những lính bị thương trong đó có ba mày ra chỗ an toàn, trong khi đó các ông khác co vòi sợ chết.

Tích Tường cúi đầu ra dáng nghĩ ngợi điều gì đó, trong khi tôi vẫn tiếp tục trò chuyện cùng vợ chồng Tiếu.

- Hôm trước, tôi có nghe con bé nói về ông bạn nào đó mà nó vừa quen trong khi đi học, thật tình bất cứ người nào đã từng đi lính là tôi mến, tôi thương. Mẹ nó cứ hối thúc mời về chơi, không ngờ té ra là ông. Thôi thế này, ở đây làm việc với tôi, HợpTác Xã cũ trả ông bao nhiêu thì cứ thế mà tính. Ăn uống không thành vấn đề, nhà tôi có gì thì ăn nấy ông không phải trả bất cứ món tiền nào.

-Tôi tính ở chơi vài ba ngày rồi về Sài Gòn kiếm việc khác để làm, không tính ở đây cho nên đề nghị của anh có lẽ không được đâu.

- Chẳng lẽ ông thầy tính bỏ thằng đệ tử này để đi nữa sao? Tiếu thất vọng van nài.

- Biết được tin tức vợ chồng anh và mấy cháu, sau này có rảnh tôi lại ra thăm mà.

- Thầy trò mình sống với nhau gần 4 năm trời, tôi hiểu ông rất nhiều, thôi cứ như vậy đi. Bao giờ ông chán ngán cảnh phồn hoa đô hội thì về đây sống với tôi.

Ở đây đã 3 ngày, tôi nói với nó sáng mai lên đường về lại Sài Gòn. Tiếu không cầm cọng vì nó dư sức biết con người tôi như thế nào rồi. Tối hôm đó, ngồi trước hàng ba dưới giàn bông giấy, tôi trò chuyện lần cuối với vợ chồng Tiếu, họ biết chắc chắn tôi sẽ không bao giờ trở lại nơi này lần nữa.

Kim khẻ khàng hỏi tôi:

- Anh Lam nhận xét thế nào về con bé Tường nhà tôi ... Dĩ nhiên tôi hết lời ca tụng về cô từ tính tình cho đến lối cư xử, một thiếu nữ toàn diện khó có ai hơn Tích Tường, chỉ phàn nàn là tại sao không cho cô lên tỉnh tiếp tục việc học. Tiếu và vợ im lặng nghe mà không ngắt lời nói của tôi.

- Cô ấy sẽ có tương lai xán lạn hơn và cuộc đời đẹp đẻ hơn, khi thành đạt trong việc học vấn. Ở đây bấp bênh không hứa hẹn một cái gì tốt cho cô.

- Tôi không nghĩ như anh ... Kim trả lời ... Xã hội này đầy lừa lọc bon chen và gian trá, con bé nhà em sẽ không chịu nổi đâu, tôi và anh Tiếu muốn gả con bé Tích Tường cho anh đó. Có nó bên cạnh anh đỡ cô đơn, sự lanh lợi của con bé biết đâu giúp anh qua được cơn khốn khó của cuộc đời này.

Thiệt tình tôi nghẹn họng mà không nói lên lời, vì quá nhiệt tình, tôi ca tụng đủ thứ về em, bây giờ với đề nghị của thằng đệ tử thân yêu tôi ăn nói làm sao với nó.

- Ông thầy còn nhớ buổi cuối cùng mình chia tay ở bãi biển Thuận An? Em có nói "nếu kiếp này vợ chồng không trả nổi thì con cái sẽ gánh trả cho em". Xin ông

đừng để vợ chồng em làm kẻ lừa dối với trời đất.

Theo nhận xét của riêng tôi, Tích Tường vừa đẹp người lẫn nết, trong khi trò chuyện với cô có rất nhiều điều rất tâm đầu ý hợp, đốt đuốc đi tìm một cô gái như Tích Tường e rằng rất khó. Cái khó là cô ta có ưng mình hay không? Thứ hai cái gì cũng khởi đầu từ tình yêu, tôi và cô bất quá chỉ võn vẹn đôi lần trò chuyện thì làm sao nói tiếng yêu nhau.

- Ông thầy suy nghĩ thiệt kỹ đi rồi trả lời cho vợ chồng em biết ... Tiếu vào trong nhà để lại cho tôi bao mối ngổn ngang trong lòng. Nếu lấy cô, thì một thằng lang thang đầu đường xó chợ như tôi làm sao nuôi nổi, còn nếu từ chối thì tôi đẩy vợ chồng thằng Tiếu vào chỗ lừa dối với trời đất, mà chắc gì Tích Tường yêu thương một kẻ không ra gì như tôi. Cái ý nghĩ sau cùng này làm tôi nhẹ nhỏm ... Ừ có lý, đẹp thông minh như cô dĩ nhiên mộng cao không thể nào chấp nhận mối lương duyên này, chỉ cần cô lắc đầu một cái tôi sẽ thoát cái nợ trầm kha này và vợ chồng thằng Tiếu phải chịu thua thôi ... Có tiếng chân nhẹ ở đàng sau, tôi quay lại, Tích Tường vừa mới tắm xong tóc cô còn ướt đẫm nước, cô đứng trong bóng đêm, ánh trăng lờ mờ thoáng hiện khuôn mặt thanh thoát xinh xắn. Tôi vỗ nhẹ mặt ghế mời cô:

- Tích Tường có rảnh không? Tôi có chuyện này cần bàn với cô.

- Có quan trọng lắm không ông? Khuya quá rồi, thôi để sáng mai đi.

- Sáng sớm mai tôi rời khỏi nơi đây rồi, e rằng khó có dịp để trò chuyện nữa.

- Vậy ư ... cô nói với vẻ tự nhiên không có gì xúc động khi nghe tôi ra đi ... Để tôi vào xin phép ba má cái đã, ông chờ nghe?

Nghe giọng nói của Tích Tường, tôi hơi an tâm bởi vì không có nét xúc động nào trong đó, nghĩa là chẳng có sự yêu thương nào của cô dành cho tôi hết ... Tiếng chân của Tích Tường nhẹ nhàng đàng sau, cô khẽ khàng ngồi trên ghế rồi nói nhỏ:

- Có chuyện gì hở ông Lam?

Tôi kể vắn tắt câu chuyện vừa rồi và nói nhẹ nhàng với cô:

- Ba má muốn gả Tích Tường cho tôi.

- Tôi đã nghe khi vừa 15 tuổi, chẳng có gì quan trọng ... Cô thản nhiên nói ... Lớn rồi, ba má đặt đâu con ngồi đó.

Tôi thiệt tình muốn nhảy nhỏm vì câu nói này. Trời đất, hôn nhân quan trọng cả đời người mà cô nói khơi khơi như giỡn.

- Hôn nhân hệ trọng suốt cả một đời, cô đâu có thể nói một câu hờ hững như vậy được.

- Ý ông như thế nào? Có chịu lấy tôi không?

Gãi đầu gãi tai tôi ngượng muốn chết vì câu nói trắng trợn của Tích Tường, chỉ biết trơ mắt nhìn cô.

- Có hay không có, chỉ một câu trả lời đơn giản thế mà ông tự hào là người chỉ huy, sĩ quan trong quân đội ... Năm tôi 15 tuổi, ba có nói một câu, sau này con sẽ trả một món nợ cho ba., tôi hỏi nợ gì mà con phải trả? ... Ông kể lại nhiều thứ mà tôi chỉ nhớ là ông ta tình nguyện hy sinh mạng sống xông vào chỗ chết cứu ba và những bạn bè khác về chốn an toàn. Sở dĩ ba còn có ngày hôm nay là nhờ máu và cái tình thày trò của ông chỉ huy ... Tôi chỉ kính và thương ông ấy chứ không yêu, trả món nợ tức gả cuộc đời mình cho người ta, nhưng tôi thực sự biết yêu biết nhớ và trông ngóng trong khoảng thời gian gần đây, tôi yêu người hay đứng lặng lẽ một mình trong những giờ ra chơi, anh ấy hút thuốc dưới tàng cây rợp bóng trong cô đơn đến tội nghiệp, tôi yêu lối nói chuyện vụng về của người ta đơn giản và thành thật, giữa tôi và người ta có sợi dây vô hình nối liền, ngày người yêu nghỉ việc suốt đêm đó tôi thao thức trằn trọc không ngủ được mong trời mau sáng để đến chỗ anh ấy xem sự việc như thế nào? Tôi chỉ cầu trời làm sao ban cho tôi sự kết hợp may mắn giữa cái thương và cái yêu giữa hai con người ấy thành một. Sống với người mà mình chỉ thương, chỉ kính thì đau khổ vô cùng, còn sống với người mình yêu đó là hạnh phúc, nhưng ba má tôi sẽ là tội đồ của trời đất thì cũng chẳng vui vẻ gì.

Tôi ngồi nghe mà nở từng khúc ruột. Té ra em yêu tôi từ dạo mon men xuống cái bàn tận cùng lớp... Con bé này ghê thật.

- Thế nào? Ông còn có ý định lấy tôi để trừ vào lời hứa dạo nọ của ba chứ?

- Tôi sẽ để cô tự do trong hôn nhân của mình, chính đích thân tôi nói với ba cô hủy bỏ những món nợ bá láp ấy, ngày xưa tôi liều mạng vào chỗ chết chỉ vì tình đồng đội, chiến hữu vì thầy trò chứ không vì cái khoản hứa vu vơ ấy, nếu biết ông ta đã bậy bạ như vậy tôi để cho ổng chết mất xác trong rừng đếch thèm cứu.

Tích Tường nhỏm dậy hôn vào má tôi thì thầm:

- Tích Tường cám ơn anh nhiều.

- Sáng mai tôi đi sớm, cô đừng nói cho ai biết và cũng đừng tìm kiếm vô ích, cứ xem như anh ta không còn hiện diện trên cõi đời này.

- Đừng có như vậy mà anh.Tích tường hốt hoảng nắm lấy tay tôi, cô lo sợ thật sự, hư thực làm cô như sống trong chiêm bao.

- Tôi sẽ nhắn cái thằng cha bá láp hay thọc tay túi quần lặng lẽ hút thuốc dưới tàng cây ra ngoài này cho cô. Bảo với hắn Tích Tường đang sầu đang nhớ về người yêu.

Gió biển về khuya càng lớn, hàng phi lao vi vu những âm thanh buồn não ruột. Tích tường ngả đầu vào vai tôi mơ màng trong hạnh phúc chớm nở, may mắn đang nhìn cô những lời cầu xin cho được cả mến kính và yêu thương đều đến với nàng một lượt ./.

- **Lê Văn**